

Ogólnopolska kampania społeczna „Ryzyko zawodowe w górnictwie”

Celem kampanii jest pomoc pracodawcom i pracownikom przedsiębiorstw górniczych w zrozumieniu potrzeb i zbudowaniu bezpieczniejszego i zdrowszego środowiska pracy poprzez zmianę podejścia do oceny ryzyka zawodowego w miejscu pracy, a także przekonanie jej adresatów, że systematyczna analiza i ocena tego ryzyka pozwoli wyeliminować zagrożenia powodujące uszkodzenia ciała czy uszczerbki na zdrowiu.

Kampania jest skierowana do pracodawców i pracowników przedsiębiorstw górniczych, związków zawodowych i społecznych inspektorów pracy, instytucji zajmujących się bhp, specjalistów i praktyków w tej dziedzinie, firm szkoleniowych, szkół i uczelni górniczych oraz instytucji i organizacji funkcjonujących w sferze nadzoru i kontroli w górnictwie.

Szczegółowe informacje na temat kampanii – www.ciop.pl/kampania_gornictwo

Organizatorzy kampanii:

CIOP PIB

foto Marek Locher

OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO – TO NIE JEST TRUDNE!

Co to jest ryzyko zawodowe?

Ryzyko zawodowe to możliwość wystąpienia niepożądanych zdarzeń (utrata życia, zdrowia, strat materialnych) związanych z wykonywaną pracą, w wyniku zagrożeń występujących w środowisku pracy.

Co to jest ocena ryzyka zawodowego?

Ocena ryzyka zawodowego nie jest niczym innym jak uważnym przyjrzeniem się wykonywanej pracy oraz miejscu, w którym jest ona wykonywana i ustaleniem, jakie czynniki (np. substancje chemiczne, hałas, przemieszczające się maszyny) mogą mieć niekorzystny wpływ na zdrowie pracowników oraz stwierdzeniem, czy ryzyko związane z oddziaływaniem tych czynników jest: pomijalne, małe, istotne, duże czy bardzo duże.

Jakie działania obejmuje ocena ryzyka zawodowego?

- identyfikowanie zagrożenia w miejscu pracy,
- ustalenie ciężkości zdarzeń związanych z wystąpieniem tych zagrożeń (jeżeli zagrożenie miało spowodować stratę, to jak dużą),
- określenie czasu trwania narażenia (jak często na ryzyko są narażeni ludzie, urządzenia, materiały, środowisko),
- ustalenie prawdopodobieństwa zaistnienia zdarzenia (jaka jest możliwość wystąpienia straty biorąc pod uwagę czynnik ludzki, urządzenia, materiały, środowisko),
- wyznaczenie poziomu akceptacji ryzyka,
- ustalenie właściwych (skutecznych) środków profilaktycznych, które będą ograniczały lub eliminowały ryzyko.

Kto powinien oceniać ryzyko zawodowe?

Zgodnie z prawem ocena ryzyka zawodowego jest obowiązkowa. W małych firmach ryzyko może ocenić sam pracodawca znający dobrze wykonywane prace. W większych zakładach ocenę ryzyka zawodowego mogą przeprowadzać kompetentni pracownicy, najlepiej wraz ze specjalistą ds. BHP. Można również poprosić o pomoc ekspertów zewnętrznych, ale trzeba pamiętać, że zawsze pracodawca jest odpowiedzialny za to, czy ocena ryzyka zawodowego została przeprowadzona właściwie.

Jak oceniać ryzyko zawodowe?

Metoda oceny ryzyka zawodowego Risk Score w prosty sposób pomaga określić poziom ryzyka zawodowego oraz dobrać odpowiednie środki profilaktyczne.

Ryzyko zawodowe (R) należy obliczać według poniższego wzoru:

$$R = S \times E \times P$$

biorąc pod uwagę:

- potencjalne skutki zdarzenia (S)
- czas ekspozycji (E)
- prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia (P)

S- potencjalne skutki

Opis		Strata	Wartość S
Straty ludzkie	Straty materialne		
wiele ofiar śmiertelnych	ponad 30 mln PLN	poważna katastrofa	100
kilka ofiar śmiertelnych	10-30 mln PLN	katastrofa	40
ofiara śmiertelna	500 tys. - 5 mln PLN	bardzo duża	15
ciężkie uszkodzenie ciała	30 - 500 tys. PLN	duża	7
absencja	5 - 25 tys. PLN	średnia	3
udzielenie pierwszej pomocy	poniżej 5 tys. PLN	mała	1

E- ekspozycja (częstotliwość oddziaływania szkodliwych czynników na pracownika)

Częstotliwość oddziaływania	Wartość E
stałe	10
częste (codzienne)	6
sporadyczne (raz na tydzień)	3
okazjonalne (raz na miesiąc)	2
minimalne (kilka razy rocznie)	1
znikome (raz do roku)	0,5

P- prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla pracownika

Szansa	Zagrożenie	Wartość P
50% (1 na 2 pracowników)	bardzo prawdopodobne	10
10% (1 na 10 pracowników)	całkiem możliwe	6
1% (1 na 100 pracowników)	mało prawdopodobne, ale możliwe	3
0,1% (1 na 1000 pracowników)	tylko sporadycznie możliwe	1
0,01% (1 na 10 000 pracowników)	możliwe do zaistnienia	0,5
0,001% (1 na 100 000 pracowników)	praktycznie możliwe	0,2
0,0001% (1 na 1 000 000 pracowników)	tylko teoretycznie możliwe	0,1

R= S x E x P

Po obliczeniu wskaźnika ryzyka R, ocena ryzyka zawodowego (określenie kategorii ryzyka) odbywa się wg skali:

Wartość R	Kategorie ryzyka	Działanie zapobiegawcze
R=<20	pomijalne	wskazana kontrola
20<R<70	małe	potrzebna kontrola
70<R<200	istotne	potrzebna poprawa
200<R<400	duże	potrzebna natychmiastowa poprawa
R>400	bardzo duże	wskazane wstrzymanie pracy

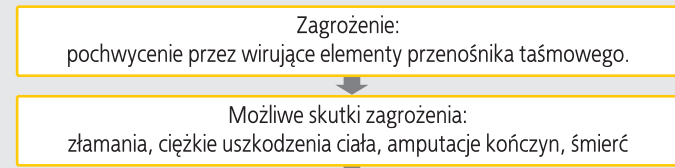
Dokumentacja wyników

Dokumentacja oceny ryzyka zawodowego powinna zawierać:

- charakterystykę stanowiska,
- informacje dotyczące identyfikacji zagrożeń,
- szacowanie parametrów ryzyka i jego wartościowanie,
- informacje dotyczące kryteriów akceptacji oraz poziomu ryzyka akceptowalnego,
- środki ochrony konieczne do ograniczenia lub zlikwidowania zagrożeń (zmniejszenia ryzyka)
- wynik końcowy oceny ryzyka oraz zalecenia dotyczące jego monitorowania i okresowej oceny a także przepisy i normy lub wytyczne stosowane przy ocenie ryzyka

PRZEKŁADOWA OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO

ocena ryzyka zawodowego dla stanowiska obsługi przenośnika taśmowego - przy założeniu akceptacji ryzyka na poziomie R=70

Ocena ryzyka pierwotna (bez zastosowania działań korygujących i zapobiegawczych):

- (S) potencjalne straty ludzkie 15 (ofiara śmiertelna)
- (S) potencjalne straty materialne- 7 (duże 300-500 tys. zł)
- (E) ekspozycja- 6 (codzienna)
- (P)prawdopodobieństwo- 10 (całkiem możliwe 1 przypadek na 10)

Ilościowa ocena ryzyka R= S x E x P= 15 x 6 x 10 = 900

RYZYKO NIEAKCEPTOWALNE

Proponowane i zastosowane działanie korygujące i zapobiegawcze

- zabudowa i utrzymanie przenośnika w należytym stanie technicznym zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową producenta (w szczególności osłon części wirujących, urządzeń ostrzegawczych i zabezpieczających),
- zabezpieczenie stanowiska pracy podczas konserwacji lub naprawy poprzez wyłączenie dopływu energii i zabezpieczenie przed przypadkowym załączeniem,
- przechodzenie nad i pod trasa w miejscach do tego wyznaczonych i odpowiednio zabezpieczonych,
- kontrole stanu technicznego przenośników, zgłaszanie wszelkich zauważonych nieprawidłowości zwłaszcza w zakresie braku osłon,
- bezwzględne przestrzeganie ustaleń i instrukcji dot. obsługi przenośnika

Ocena ryzyka wtórna (po zastosowaniu działań korygujących i zapobiegawczych):

- " (S) potencjalne straty ludzkie - 7 (ciężkie uszkodzenie ciała)
- " (S) potencjalne straty materialne - 3 (średnie 5-25 tys. zł)
- " (E)ekspozycja - 6 (codzienna)
- " (P)prawdopodobieństwo - 0,5 (możliwe do zaistnienia - 1 przypadek na 10 000)

Ilościowa ocena ryzyka R= S x E x P= 7 x 6 x 0,5 = 21

RYZYKO AKCEPTOWALNE